

Gerçeğe Aykırı Beyan, Sözleşme ve Eki Belgelerinde Sahtecilik Suçu

Unwahren Angaben und Urkundenfälschung in Verträgen und Anhangdokumenten

Araş. Gör. Kazım Furkan Ağkuş*

ÖZ

Tarihi süreç içerisinde, insanlık takas, alışveriş ve ticaret için sürekli yeni yollar bulmaya ve teknolojiyi bu işlem amaçla kullanmaya çalışmıştır. Hızla gelişen teknolojiyle internet, ATM ile POS cihazları, cep telefonları ve akıllı saatler hayatımızın vazgeçilmez parçaları haline gelmiştir. Teknolojik gelişmelerle birlikte, bankacılık hizmeti veren kurum ve kuruluşlar da değişerek, kredi kartları, internet bankacılığı ve sanal kart uygulamalarına geçmişlerdir. Banka ve kart çıkaran kurumların hizmetleri, günümüzde, kartın fiziki kullanımı ile sınırlanamayacak bir hal almıştır. Küreselleşme ile birlikte, bankalar belirli kart çıkaran kurumlar ile birlikte, bu kurumların sistem ve avantajlarından yararlanarak hizmet sunmaya başlamışlardır. Ticari yaşamda güveni arttırdığı belirtilen bu araçların kullanımındaki artış, bunlara yönelik ihlalleri de beraberinde getirmiştir. Söz konusu ihlallerden biri de 5464 sayılı "Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun ("BKK") 37. maddesinde düzenlenen "Gerçeğe aykırı beyan, Sözleşme ve Eki Belgelerde Sahtecilik" suçudur. İş bu çalışma kapsamında, banka ve kredi kartları ve işleyişleri hakkında bilgilere yer verilerek, gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu ele alınmıştır.

* İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Doktora Programı Öğrencisi; Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, (agkus@tau.edu.tr). ORCID: 0000-0002-9670-7363.

Anahtar Kelimeler: Gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu, banka ve kredi kartları, sahtecilik.

False Statement, Forgery of Contracts and Annexed Documents

ABSTRACT

Throughout history, humanity has constantly tried to find new ways to barter, shop and trade and to use technology for these transactions. With rapid development of technology; internet, ATM and POS devices, cell phones and smart watches have become indispensable parts of our lives. Along with those developments, banking institutions and organizations have also changed and switched to credit cards, internet banking and virtual card applications. Today, the services of banks and card issuers cannot be limited to the physical use of the card. With globalization, banks have started to provide services together with certain card issuers by making use of the systems and advantages of these institutions. The increase in the usage of these instruments, while also developing trust in commercial life, has also brought violations against them. One of the violations in question is the crime of "Untruthful declaration, forgery of contracts and annexed documents" regulated in Article 37 of the "Bank Cards and Credit Cards Law" numbered 5464 ("BKK"). Within the scope of this study, I give necessary information about debit and credit cards and their functions and examine the offense of false statement, forgery of contracts and annexed documents.

Keywords: Untruthful declaration, forgery of contracts and annexed documents, bank and credit cards, forgery.

I. Tarihsel Gelişim

765 sayılı Türk Ceza Kanunu ("TCK") döneminde gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahteciliğe ilişkin müstakil bir hüküm bulunmamaktaydı. Bu hareketler sahtecilik ve dolandırıcılık suçları

kapsamında değerlendirilmekteydi¹. 765 sayılı TCK'nın 503. maddesinde düzenlenen dolandırıcılık suçunun, "Kamu kurum ve kuruluşlarının ... zararına olarak" ve "...[B]anka veya kredi kurumlarını ... vasıta olarak kullanmak suretiyle" işlenmesi 765 sayılı TCK'nın 504. maddesinin yedinci ve üçüncü fıkralarında nitelikli hal olarak düzenlenmişti. Bu kapsamda gerçekleştirilen dolandırıcılık sonucunda suçtan zarar görenin kart hamili veya özel banka olması durumunda üçüncü fıkra, suçtan zarar görenin kamu bankası olması durumunda yedinci fıkra hükümleri uygulanmaktaydı². Suçun sahtecilik unsuru bakımından ise, 765 sayılı TCK'nın 345. maddesi uyarınca banka ve kredi kartları özel belge olarak kabul edilmekteydi.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinde "banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması" suçları düzenlenmekle birlikte, inceleme kapsamımız olan gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu kapsamındaki belirli hareketler aşağıda incelendiği üzere, TCK'nın 245. maddesi kapsamında yer almamaktadır. Bu nedenle bu hareketlerin gerçekleştirilmesi durumunda özel belgede sahtecilik ve dolandırıcılık suçları kapsamında değerlendirme yapılmaktaydı³. Nitekim 765 sayılı TCK'ya paralel olarak 5237 sayılı TCK'nın 158. maddesinin birinci fıkrasının d bendinde "Kamu kurum kuruluşlarının ... araç olarak kullanılması", e bendinde "Kamu kurum ve kuruluşlarının zararına olarak", f bendinde "Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle", j bendinde "Banka veya diğer kredi kurumlarınca tahsis edilmemesi gereken bir kredinin açılmasını sağlamak maksadıyla" dolandırıcılık suçunun işlenmesi nitelikli hal olarak düzenlenmiştir. Ancak 23.02.2006 tarihinde kabul edilerek 01.03.2006 tarih ve 26095 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan 5464 sayılı BKK'nın

---

¹ Ziya Koç, "5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 36. Maddesinde Düzenlenen Belgede Sahtecilik Suçu", **Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 6, No: 2, 2021, s. 770.

² Mustafa Ekinci, **Ceza Hukuku Uygulamasında Banka ve Kredi Kartları**, Ankara, Adalet, 2002, s. 108-110.

³ Koç, "5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 36. Maddesinde Düzenlenen Belgede Sahtecilik Suçu", s. 771.

yürürlüğe girmesiyle birlikte gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçları özel olarak düzenlenmiştir.

II. Yasal Tanım ve Korunan Hukuksal Değer

BKK'nın 37. maddesinde, gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerinde sahtecilik suçu iki fıkra halinde düzenlenmiştir. Maddenin ilk fıkrasında, *“banka kartı veya kredi kartını kaybettiği ya da çaldırdığı yolunda gerçeğe aykırı beyanda bulunarak kartı bizzat kullanan veya başkasına kullandıran kart hamilleri[nin]”* ve *“bunları bilerek kullananlar[ın]”* cezai sorumluluğu; ikinci fıkrada ise, *“kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar[ın]”* ve *“[...]sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler[ın]”* cezai sorumluluğu düzenlenmiştir.

Birinci fıkra kapsamında, bankaların sigorta ve katlanma yükümlülüğü nedeniyle, kart hamillerinin bildirimde bulunduktan sonra özel hukuk kapsamında sorumlulukları olmaksızın kartları kullanmaları veya kullandırmaları engellenmektedir. İkinci fıkra kapsamında ise, kredi kartı sözleşmeleri ile üye işyeri sözleşmelerinde veya bunların eki niteliğindeki sözleşmelerde sahtecilik yapılması ile bu sözleşmelerin imzalanması amacıyla temin edilen belgelerin sahte olması düzenlenmiştir. Bu suç belgede sahtecilik kapsamında gerçekleştirilebileceği gibi kişinin kendisine veya ait gerçeğe aykırı bilgiler vermesi şeklinde de ortaya çıkabilmektedir⁴.

BKK'da düzenlenen gerçeğe aykırı beyanda bulunma ve sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçları; TCK'da bilişim suçları başlığı altında düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçları, dolandırıcılık suçu ve belgede sahtecilik suçları ile korunan hukuksal değerler bakımından benzerlikler taşımaktadır.

İlk olarak banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçları bakımından, bu suçlar bilişim suçları başlığı altında düzenlenmesine rağmen, madde gerekçesinden⁵ hareketle malvarlığına

---

⁴ Hasan İşgüzar, **Banka ve Kredi Kartı Sözleşmeleri**, Ankara, Yetkin, 2003, s. 135.

⁵ TCK m. 245 gerekçesinde *“...Aslında hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçlarının ratio legis'lerinin tümünü de içeren bu fiillerin,*

karşı işlenen suç izlenimi verdiği ileri sürülmüştür⁶. Nitekim bu suçun gerçekleştirilmesi ile kişilerin malvarlığı üzerinde zararlar ortaya çıkmaktadır⁷. Ayrıca belirtmek gerekir ki, TCK m. 158/1-j' de düzenlenen kredi dolandırıcılığı bakımından, kredi verenin malvarlığının korunmasının yanında, bankacılık ve kredi isteminin ve dolayısıyla tüm ekonomik düzenin dikkate alınmasından ötürü, kamusal nitelikte bir hukuki değer olarak "bilişim sisteminin güvenliği" nin korunmasının amaçlandığı belirtilmektedir⁸. Bu nedenle ağırlıklı olarak korunan hukuksal değerın karma nitelikli olduğu kabul edilmektedir⁹.

İkinci olarak, dolandırıcılık suçu bakımından, malvarlığına karşı suçlar kısmında düzenlenen ve suçun neticesi olarak mağdurun malvarlığında azalma meydana gelmesi aranan bu suçta, korunan hukuki değerın malvarlığı olduğu ileri sürülmektedir¹⁰. Bununla birlikte, uygulamada Yargıtay, dolandırıcılık suçunun birden fazla hukuki değeri korumaya yönelik bir suç olduğunu vurgulamaktadır¹¹.

---

duraksamaları ve içtihat farklılıklarını önlemek amacıyla, bağımsız suç hâline getirilmeleri uygun görülmüştür..." açıklamasına yer verilmiştir.

- ⁶ Veli Özer Özbek, "Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu (TCK m.245)", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 9, Prof. Dr. Ünal Narmanoğlu'na Armağan, No: Özel Sayı, 2007, s. 1022.
- ⁷ Murat Volkan Dülger, **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, 5. bs, Ankara, Seçkin, 2014, s. 252.
- ⁸ Fatih Selami Mahmutoglu, **Ekonomik Suçlar Bağlamında Kredi Hukukundan Kaynaklanan Suç ve İdari Suçlar**, Ankara, Seçkin, 2003, s. 268.
- ⁹ Veli Özer Özbek/Pınar Bacaksız/Koray Doğan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, Ankara, Seçkin, 2023, s. 1025.
- ¹⁰ İzzet Özgenç, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara, Seçkin, 2023, s. 179; Özbek/Bacaksız/Doğan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 735.
- ¹¹ YCGK, E.2014/15-807, K. 2015/341, T.20.10.2015; YCGK, E.2014/15-792, K.2015/42, T. 10.3.2015; YCGK, E. 2013/11-727, K..2015/1, T. 17.2.2015: "...Malvarlığının yanında irade özgürlüğünün de korunduğu dolandırıcılık suçunun..."; YCGK, E.2002/6-306, K. 2002/441, T. 24.12.2002; "...Dolandırıcılık suçu, hile ve desiseler yaparak bir kişiyi hataya düşürüp onun veya başkasının zararına, kendisine veya bir başkasına haksız çıkar sağlamaktır. Bu suç iki konulu bir cürüm olup, malvarlığı yanında kişinin irade serbestisi ve rıza özgürlüğü de korunmaktadır..."

Nitekim TCK m.157'de düzenlenen dolandırıcılık suçunun gerekçesinde “Dolandırıcılık suçu kişilerin malvarlığına karşı işlenen bir suçtur...[A]ldatıcı nitelik taşıyan hareketlerle kişiler arasındaki ilişkilerde bulunması gereken iyi niyet ve güven ihlal edilmektedir. Bu şekilde kişinin irade serbestisi etkilenmekte ve irade özgürlüğü ihlal edilmektedir.” şeklinde ifade edilerek birden fazla hukuki değerın korunduğı belirtilmiştir.

Üçüncü ve son olarak kamu güvenine karşı suçlar başlığı altında düzenlenen belgede sahtecilik suçları bakımından, korunan hukuki değerın, kişilerin hukuk toplumunda kendine hukuki sonuç bağlanan şey ve alametlerin doğru olduğı yönündeki değer, kısaca kamu güveni olduğı kabul edilmektedir¹².

Bu açıklamalar doğrultusunda, her iki fıkranın hareketleri ve benzerlik gösterdikleri suç tipleri göz önünde bulundurulduğunda, bunların birbirinden bağımsız değerlendirilmesi gerektiğı görülmektedir. Birinci fıkra kapsamında, kartların kötüye kullanılmasının engellenmesiyle banka ve kredi kartları sisteminin güvenilirliğinin ve daha etkin bir şekilde işleyişinin sağlanması olduğı belirtenler bulunmaktadır¹³. Bununla birlikte, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunda olduğı gibi¹⁴, malvarlığının korunduğı da iddia edilebilir. Gerçeğı aykırı bir beyanda bulunulması ve kartın kullanılması veya kullandırılması üzerinden aldatıcı nitelikte bir beyan ve kullanma söz konusudur. Her ne kadar kanunda yarar sağlanması netice olarak aranmasa¹⁵ da BKK'nın 12. maddesi uyarınca

---

¹² Mahmut Koca, İlhan Üzülmöz, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, Ankara, Adalet, 2023, s. 672; Özbek/Bacaksız/Doğan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 868.

¹³ Mustafa Akın, **Bankacılığın Kırmızı Çizgileri: Bankacılık Suçları**, İstanbul, Acar Basım, 2015, s. 799.

¹⁴ Dülger, **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, s. 252.

¹⁵ Alman Ceza Kanununda banka ve kuruluşlar aleyhine zarar neticesi öngörülmektedir. İlgili düzenleme Her kim, kullanması için kendisine verilen bir çek kartının veya kredi kartının sağladığı, kartı düzenleyen bir ödeme yapmasına yol açan olanağı kötüye kullanır ve böylece kartı düzenleyene zarar verirse, üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile

kartın kullanılması borç yükümlülüğü bakımından sınırlı olarak kart hamilinin ve sınırsız olarak banka veya kredi kartı kuruluşunun sorumluluğunu doğurmaktadır. Bu nedenle banka veya kuruluşların malvarlığının korunduğu belirtilmelidir. Nitekim kartın POS (*Point of Sale Terminal, Satış Noktası Terminali*) veya ATM (*Automated Teller Machine, Otomatik Vezne Makinesi*) sisteminin kendinde bulunan bir sorun nedeniyle kullanılamaması durumu, internet bağlantısının kesilmesi veya cihazın şarjının bitmesi gibi ileride açıklanacağı üzere teşebbüs kapsamında değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, banka veya kredi kartlarının ücretsiz lounge hizmetleri gibi POS ve ATM cihazları haricinde kullanımı da söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle, kanaatimizce yalnızca malvarlığının korunan hukuksal değer olarak kabul edilmesi yeterli değildir. Bu noktada ayrıca kartlı ödeme sisteminin de korunduğunun kabul edilmesi gerekmektedir¹⁶. Başka bir deyişle, birinci fıkra bakımından, korunan hukuki değerın karma nitelikte olduğu¹⁷; banka ve kuruluşların malvarlığı ile kartlı ödeme sisteminin korunduğu kanaatindeyiz.

İkinci fıkra bakımından ise, belgede sahtecilik suçlarına benzerlik nedeniyle kamu güveni ön plana çıkmakla birlikte, BKK ve ilgili diğer kanunlar kapsamında banka veya kredi kartı düzenleme yetkisine sahip kuruluşların kontrol, sistem güvenliği, bilgilerin saklanması gibi yükümlülükleri ve kamu düzeni bakımından etkileri göz önünde bulundurulduğunda banka ve kredi kartı düzenleme yetkisini haiz banka ve kuruluşların irade serbestisi ile birlikte kartlı ödeme sisteminin korunduğunun kabul edilmesi gerekir. Nitekim aşağıda açıklayacağımız üzere, kartın düzenlenmesi veya düzenlenen kartın kullanılması TCK'nın 245. maddesinin ikinci ve üçüncü maddeleriyle korunmaktadır.

---

cezalandırılır." şeklindedir. Feridun Yenisey, Gottfried Plagemann, **Alman Ceza Kanunu : Strafgezetzbuch**, 2. bs, Ankara, Seçkin, 2015, s. 391-392.

¹⁶ Martin Heger, "StGB § 266b Mißbrauch von Scheck- und Kreditkarten", **StGB**, ed. Karl Lackner, Kristian Köhl, Martin Heger, 30. bs, Münih, C.H. Beck, 2023 kn. 1.

¹⁷ İshak Tufanoğlu, "Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçları", İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014, s. 87-88.

Bu doğrultuda malvarlığı BKK'nın 37. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında korunan hukuksal değer olarak değerlendirilmemelidir.

Korunan hukuksal değerleri de farklılık gösteren, birinci fıkrada düzenlenen gerçeğe aykırı beyan suçu ve ikinci fıkrada düzenlenen sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu, unsurları bakımında da ayrıma tabi tutularak incelenmelidir.

III. Suçun Unsuruları

A. Maddi Unsurular

1. Konu

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçu bakımından suçun konusu gerçek banka veya kredi kartlarıdır¹⁸. Seçimlik konulu suç olarak düzenlenmiştir¹⁹. İkinci fıkrada düzenlenen sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu bakımından, belgede sahtecilik suçlarına paralel olarak²⁰, konu, kredi kartı veya üye işleri sözleşmeleri veya eki niteliğindeki belgelerle²¹ sözleşme imzalamak için ibraz edilen her türlü sahte belge olabilir. Aynı şekilde seçimlik konulu suç olarak düzenlenmiştir²². Banka ve kredi kartı kavramları ile birlikte, sözleşme ve eki belgelerin kapsam ve içeriklerinin belirlenmesi gerekmektedir.

a. Banka Kartı

Detaylı olarak incelemek gerekirse, banka kartı, BKK'nın 3. maddesinin d fıkrasında, "*Mevduat hesabı veya özel cari hesapların kullanımı dahil bankacılık hizmetlerinden yararlanmayı sağlayan kart[...]*" olarak tanımlanmıştır. Ceza Hukuku bağlamında ise, TCK'nın 245. maddesinin gerekçesinde, "*...[B]ankanın kurduğu sisteme hukuka uygun olarak girmeyi sağla(yan), [...] saptanan ve kart sahibince bilinen bir numara*

¹⁸ Çetin Arslan, Bahattin Azizağaoğlu, **Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Ankara, 2004, s. 1014.

¹⁹ Berrin Akbulut, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara, Adalet, 2023, s. 482.

²⁰ Koca, Üzülmez, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 672-673.

²¹ Emrullah Aycı, İnci Biçkin, Mustafa Artuç, **Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu**, Ankara, 2006, s. 92.

²² Akbulut, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, s. 482.

marifetiyle, banka görevlisinin yardımı olmadan, kart sahibinin kendi hesabından para çekmesini sağla(yan)...” kart olarak tanımlanmıştır.

Doğrudan kart sahibinin mevduat hesabına bağlı olan banka kartı ile bu hesaba şifre aracılığı ile ulaşılarak, ATM ve POS cihazları vasıtasıyla mal ve hizmet alma, para çekme ve sunulan diğer bankacılık hizmetlerinden (para havalesi, fon transferi, döviz veya hisse senedi alım satımı, ödeme işlemleri, para çekilmesi veya yatırılması vd.) yararlanılır²³; kart sahibinin hesabından derhal para çıkışı yapılır²⁴. Banka kartına sahip olabilmek için kişinin öncelikle mevduat hesabı açması ve takiben banka kartı düzenlenmesi için başvuru yapması gerekir. Banka kartlarında mülkiyet, bankaya ait olmakla birlikte kullanım hakkı müşteriye verilmektedir²⁵. Kart hamilinin yaptığı bütün işlemler bankanın bilişim sistemleri üzerinden gerçekleşir.

Banka kartlarında, kredi kartlarından farklı olarak, önceden belirlenmiş bir kullanım limiti bulunmamaktadır. Kart sahibinin mevduat hesabında yer alan para veya varsa bankadaki kullanılmaya açık cari hesabın tutarı kullanılabilir²⁶. Hamilin mevduat hesabından yaptığı harcama tutarı düşülür ve üye işyerinin düzenlediği harcama belgesi karşılığında üye işyerinin hesabına bu harcama tutarı alacak kaydedilir²⁷.

Kredi kartı kullanılabilmesi için, kart hamilinin hesabında para olması aranmaz; ayrıca kart hamilinin mevduat hesabı olması da aranmaz²⁸. Kredi kartının kullanılması ile döner kredi söz konusu

²³ Y. Haluk AYTEKİN, **Ansiklopedik Bankacılık ve Finansal Terimler Sözlüğü**, Ankara, Palme, 2008, s. 95-96.

²⁴ Ziya Koç, **TCK'nın 245. Maddesinde Düzenlenen Bankan veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2011, s. 1-2.

²⁵ BKK m. 3 (j) uyarınca, kartı kullanan kişi kart hamili olarak belirlenmiştir.

²⁶ Cengiz Kostakoğlu, **Banka Kredi Sözleşmeleri ve Kredi Kartlarından Doğan Uyuşmazlıklar**, İstanbul, Beta, 2006, s. 725.

²⁷ Oğuzhan Buhur, **Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması**, Ankara, Seçkin, 2004, s. 29.

²⁸ Mehmet Baydemir, **Her Yönüyle Kredi Kartları**, İstanbul, MS Destek SMMM Yayınları, 2004, s. 14; Mustafa Çeker, **Kredi Kartı Uygulaması ve**

olurken, banka kartının kullanılmasıyla herhangi bir kredi kullanımı söz konusu olmamaktadır²⁹.

b. Kredi Kartı

Latince "credere" kökünden gelen ve genel olarak bir kimseye emniyet ve itimat etmek anlamına gelen³⁰, kredi belli bir süre sonra geri ödemek kaydıyla para, mal veya hizmet temin kabiliyeti³¹ veya bir kimseye belirli bir süre sonra geri almak kaydıyla satın alma gücü sağlanması veya bu gücün devredilmesi olarak tanımlanır³². Başka bir ifade ile kredi alan, kredi verenin hazır alma gücü karşılığında, bir süreliğine borçlanmaktadır³³.

Kredi kartı, BKK'nın 3. maddesinin fıkrası uyarınca, "*Nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı veya fizikî varlığı bulunmayan kart numarası*" olarak tanımlanmıştır. Böylece teknolojik gelişmelere paralel olarak elektronik ortamda alışveriş için yeni ödeme aracına hukuki dayanak oluşturulmuştur³⁴. Ceza Hukuku bağlamında, TCK'nın 245. maddesinin gerekçesinde, "*[K]redi kartı, banka ile kendisine kart verilen kişi arasında yapılmış bir sözleşme gereğince, kişinin bankanın belirli koşullarla sağladığı kredi olanağını kullanmasını sağlayan*" araç olarak tanımlanmıştır. Hamiline nakit para ödemedi mal ve hizmet satın alma veya nakit

---

Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1997, s. 35-36.

²⁹ Buhur, **Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması**, s. 29-30; Baydemir, **Her Yönüyle Kredi Kartları**, s. 14.

³⁰ Teoman Ömer, **Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması**, İstanbul, Beta, 1996, s. 6.

³¹ Faruk Yalvaç, **Bankacılık Terimleri Sözlüğü**, Ankara, Kardeş, Kitap ve Yayınevi, 1997, s. 144.

³² TDK, (Çevrimiçi), <http://www.tdksozluk.com/s/kredi/>, 07.10.2024.

³³ Ömer, **Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması**, s. 226.

³⁴ Serhat Sayın, **Türk Hukukunda Kredi Kartı ve Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanılmasından Doğan Hukuki Sorumluluk**, İstanbul, Kazancı Hukuk Yayınları, 2005, s. 4.

para çekebilme imkânı sağlayan kredi kartları³⁵, öğretide farklı tanımlara da tabidir. Bu doğrultuda, geri ödeme şekli ve ödeme aracı niteliğini vurgulayanlar; belge niteliğini vurgulayanlar, limit ve kullanım araçlarını belirtenler bulunmaktadır³⁶.

Kredi kartı sisteminde, ticari işletmeler ile önceden yapılan antlaşmalarla, kart sahiplerinin ödemelerini bu kartlarla yapabilmesi ve üye işyerlerinin de başka bir şart aranmaksızın bunu kabul etme durumu vardır. Üye işyeri, ücretini kartı çıkaran kurumdan alır, kart sahibi ise belirlenen vadede ödemesini kartı çıkaran kuruma yapmaktadır³⁷.

Ön yüzünde kabartma bilgiler alanı ile yonga (chip) ve arka yüzünde manyetik şerit bulunan³⁸ kartın, üye işyerine ibraz edilmesi ve harcama belgesinin düzenlenebilmesi için POS cihazına kart şifresini

---

³⁵ Aytekin, **Ansiklopedik Bankacılık ve Finansal Terimler Sözlüğü**, s. 531-532.

³⁶ Koc, "...[Y]apılan harcamaların aylık olarak bankaya tek seferde ya da taksitlerle ödenmek zorunda olunduğu, nakit paraya alternatif bir ödeme aracı..." şeklinde ifade ederek geri ödemenin şekli ve ödeme aracı niteliğini vurgulamıştır. Koç, **TCK'nın 245. Maddesinde Düzenlenen Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**, s. 4; Özbek ise, "Kredi kartı peşin para ödemesi yapılmaksızın vadeli olabilme seçeneği de sunabilen, kullanıcıya bir hizmetten yararlanma ya da bir mal almayı sağlayan bir tür belge niteliğindedir" cümlesi ile vade seçeneğini ile birlikte belge niteliğini belirtmiştir. Özbek, "Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu (TCK m.245)", s. 1028; Çırpan, "Kart sahiplerine POS [...] cihazları aracılığıyla nakit para olmaksızın alışveriş, ATM cihazları [...] aracılığıyla belli bir limite kadar nakit para çekme imkânı sağlayan plastik yapımlı kartlara verilen addır." şeklindeki tanım ile limit ve kullanım araçlarına değinmiştir. Belgin Çırpan, **Kredi Kartları**, Bursa, Ceren Basım Yayınevi, 2000, s. 1 vd.

³⁷ Çeker, **Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı**, s. 1-2.

³⁸ İlhan Sungur, **Uygulamacı Gözüyle Banka Kartları Mevzuatı ve Uygulaması: İlişkiler, Belgeler, Çekişmeli Konular**, Ankara, Seçkin, 2007, s. 22-25.

tuşlaması³⁹ veya imza atması gerekmektedir. Kullanana kısa süreli kredi sağlayan⁴⁰ kredi kartları, tüm dünyada ve ülkemizde kullanım alanı oldukça yaygın hale gelmiş ve günümüzde çok fonksiyonlu ve evrensel bir nitelik kazanmıştır⁴¹.

i. Kredi Kartı Türleri

Kredi kartı sistemleri katılan tarafların sayısına göre üç gruba ayrılmaktadır: iki taraflı, üç taraflı, karma kredi kartı sistemleri. Bu ayırım kredi kartlarının tarihi gelişimini de yansıtmaktadır⁴².

İlk olarak ortaya çıkan iki taraflı kredi kartı sistemi, kredi kartı çıkaran kuruluşun sadece kendi müşterilerine kart vererek kendi işyerlerinde hizmet sunması şeklinde işlemekteydi. Öğretide bu kartlar “*adi kredi kartı*”, “*müşteri kredi kartı*”, “*basit kartlar*”, “*satıcı kredi kartları*” olarak anılmaktadır⁴³. Söz konusu kartlar, yalnızca kartı çıkaran işletmenin şubeleri ve bağlı işyerlerinde kullanılabilir⁴⁴. Bu kartların asıl amacının, kart hamillerini sürekli müşteri haline getirmek ve kendilerine bağlılığı arttırmak olduğu öne sürülmektedir⁴⁵.

Üç taraflı kredi kartı sisteminde ise, ticari işletmelerin kendi kredi kartlarını ihraç etmeleri yerine, bu işlem uzmanlaşmış kredi kartı kuruluşları ya da bankalar tarafından üstlenilmiştir. Başka bir ifade ile kartı çıkarın kurum ile mal ve hizmeti sunan işletme birbirinden ayrılmıştır. Bu sistemde kredi kartını çıkaran kuruluş, *ödeme riskini*,

³⁹ 31 Mart 2006’dan itibaren çipli kredi kartı sahibi, alışverişlerinde ödemesini onaylatmak için, 4 rakamdan oluşan şifresini, yani PIN’ini tuşlanmaktadır.

⁴⁰ Çeker, **Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı**, s. 33.

⁴¹ Buhur, **Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması**, s. 17.

⁴² Ömer, **Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması**, s. 13-14; Baydemir, **Her Yönüyle Kredi Kartları**, s. 23.

⁴³ Ömer, **Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması**, s. 46-47; Çeker, **Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı**, s. 7; Baydemir, **Her Yönüyle Kredi Kartları**, s. 24.

⁴⁴ Çeker, **Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı**, s. 7.

⁴⁵ İşgüzar, **Banka ve Kredi Kartı Sözleşmeleri**, s. 39-40.

rizikosunu üzerine almaktadır⁴⁶. Bu sistemde, kredi kartları mal satma aracı olmaktan çıkmış ve ödeme aracı haline gelmiştir⁴⁷.

Genişletilmiş üç taraflı sistemde ise, bankalar kendi başlarına kredi kartı çıkarmak yerine *Visa, Mastercard* gibi uluslararası kredi kuruluşları ile lisans anlaşmaları imzalamak suretiyle bu kuruluşlarca çıkarılan kartları müşterilerine tanımlamaktadırlar. Bu sistemin işleyişinde temel olarak beş taraf söz konusudur: lisans veren kredi kuruluşu, banka veya finans kuruluşu, yetkili bankadan kredi kartı alan kart hamili, işyeri üye sözleşmesi imzalamış başka bir banka, işyeri⁴⁸.

Son olarak, karma sistemde, kart hamili kredi kartını, kartı kendisine veren işletmenin yanı sıra diğer işletmelerde de kullanabilmektedir. İki taraflı ve üç taraflı sistemin özelliklerini taşıyan bu sistemin en tipik örneği, "*Air Travel Card*" adı verilen karttır⁴⁹.

c. Gerçeğe Aykırı Beyan Suçu Bakımından Suçun Konusu

BKK'nın 37. maddesinin birinci fıkrası kapsamında, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçuna benzer şekilde⁵⁰, gerçek bir banka veya kredi kartından anlaşılması gereken kartın ait olduğu banka, kredi veya finans kuruluşu tarafından usulüne uygun olarak yapılan başvuru üzerine düzenlenerek hamiline teslim edilmiş veya kart numaraları verilmiş karttır.

Kartın fiziksel varlığının olup olmadığı noktasında, kredi kartları ve banka kartları arasında tanımdan kaynaklanan bir ayrım bulunmaktadır. Kredi kartları, plastik yapımlı kart olabileceği gibi fiziksel varlığı bulunmayan kart numarası şeklinde de olabilir. Buna

⁴⁶ Yalvaç, *Bankacılık Terimleri Sözlüğü*, s. 146.

⁴⁷ Ömer, *Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması*, s. 47; Buhur, *Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması*, s. 22; Baydemir, *Her Yönüyle Kredi Kartları*, s. 25.

⁴⁸ Yalvaç, *Bankacılık Terimleri Sözlüğü*, s. 146.

⁴⁹ Ömer, *Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması*, s. 49-50; Buhur, *Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması*, s. 25; Baydemir, *Her Yönüyle Kredi Kartları*, s. 27.

⁵⁰ Koç, "5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 36. Maddesinde Düzenlenen Belgede Sahtecilik Suçu", s. 768.

karşın, BKK'nın 3. maddesi uyarınca, ancak fiziksel varlığı bulunan banka kartları suçun konusu olabilir⁵¹.

Üzerinde sahtecilik yapılmış veya sahte belgelerle elde edilmiş kart birinci fıkra kapsamında suçun konusu olamayacaktır⁵². Kart üzerinde sahtecilik yapılması durumunda TCK'nın 245. maddesinin ikinci ve üçüncü maddesi kapsamında inceleme yapılması gerekir⁵³. Aynı şekilde ön ödemeli kartlar ile iki taraflı müşteri kartları ilgili düzenlemenin kapsamı dışındadır⁵⁴. Bununla birlikte, kart hamilinin talebi üzerine aile veya firma çalışanları için çıkarılan ek kartların da suçun konusu olması mümkündür.

Gerçeğe aykırı beyan suçuna benzerlik gösteren, banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun konusunda banka ve kredi kartları ile birlikte kartı çıkartan ve riziko sahibi kuruluşun para ve menkul değerlerini de konu kapsamında değerlendirenler de bulunmaktadır⁵⁵. Ancak gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçu bakımından banka veya kuruluş bakımından zarar unsurunun bulunmaması ve aynı şekilde fail bakımından yarar unsurunun tipiklik kapsamında yer almaması nedeniyle, para ve menkul değerlerin konu kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir⁵⁶.

---

⁵¹ Özbek/Bacaksız/Doğan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 969.

⁵² Banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu bakımından aynı yönde tespitler için bkz. Özbek/Bacaksız/Doğan, s. 967.

⁵³ Yarg. 15.CD., T.08.12.2014, E. 2013/4627, K. 2014/20662; "5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 37/2. maddesinde yer alan "kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler" şeklindeki düzenlemenin sözleşmenin imzalanmasını da kapsayacak aşamaya kadar uygulanabileceği, kredi kartı sözleşmesinin düzenlenmesinden sonra kartın üretilmesi halinde 5237 sayılı TCK'nın 245/2, sahte üretilen bu kartın kullanılarak menfaat temin edilmesi halinde ise ayrıca 245/3. maddesine temas eden suçu oluşturacağı ve suçtan zarar görenin adı geçen banka olduğu cihetle.....".

⁵⁴ Ömer, **Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması**, s. 47.

⁵⁵ Dülger, **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, s. 253.

⁵⁶ Aynı yönde bkz. Özbek/Bacaksız/Doğan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 967.

d. Sözleşme ve Eki Belgelerde Sahtecilik Suçu Bakımından Suçun Konusu

İkinci fıkra bakımından, kredi kartı sözleşmesi, kredi kartı üye işyeri sözleşmesi veya sözleşme eki belgeler suçun konusu oluşturmaktadır.

Kredi kartı sözleşmeleri; üye işyeri sözleşmeleri, kredi kartı üyelik sözleşmesi ve ek kart sözleşmeleridir. Kredi kartı üyelik sözleşmeleri ise, kredi kartı çıkaran banka veya şirketler ile kredi kartı hamili olmak isteyen kişiler tarafından imzalanan, kartı çıkaran kurum tarafından daha önceden matbu başvuru formu olarak hazırlanan sözleşmeler ile kurulan, temel olarak nakit ödemeksizin alışveriş yapma olanağı ve masrafların ödenmesi konularında tarafların anlaşması ile kurulan sözleşmelerdir.

Üye işyeri sözleşmeleri, kredi kartını çıkaran banka veya şirketler ile üye işyeri sıfatıyla mal satan veya hizmet sunan ticari işletmeler arasında imzalanan⁵⁷, kural olarak şekil serbestliği kapsamında hazırlanan⁵⁸, temel olarak üye işyerinin kredi kartını kabul etmesi, kredi kartı ile yapılan alışveriş bedellerinin kartı çıkaran kurum tarafından ödenmesi noktalarında tarafların anlaşması ile yapılan sözleşmelerdir.

Burada ayrıca ek kart sözleşmelerine de yer verilmesi gerekmektedir. Ek kart sözleşmeleri, asıl kart hamilinin talebi üzerine asıl karta bağlı ve asıl kartın limiti dâhilinde üçüncü kişilere çıkarılan kartlara ilişkin sözleşmelerdir. Aile kartları ve Firma kartları olarak ikiye ayrılmaktadırlar⁵⁹.

---

⁵⁷ Çeker, **Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı**, s. 52.

⁵⁸ Çeker, **a.y.**; Derya Ateş, **Banka Kredi Kartı Sözleşmelerinin Hukuki Niteliği ve Ek Kart**, Ankara, 2000, s. 58.

⁵⁹ Ateş, **Banka Kredi Kartı Sözleşmelerinin Hukuki Niteliği ve Ek Kart**, s. 167.

2. Hareket

a. Gerçeğe Aykırı Beyan Suçu Bakımından Hareket

Birinci fıkrada düzenlenen suçun gerçekleşmesi için öncelikle kartın kaybolduğuna veya çalındığına dair bildirimde bulunulması gerekmektedir. Bu beyanı takiben kredi kartının bizzat fail tarafından kullanılması veya kartın başkasına kullandırması ya da kartın bu özelliğini bilen üçüncü kişi tarafından kullanılması gerekir. Gerçeğe aykırı beyanda bulunma ve kartı bizzat kullanma veya başkasına kullandırma çok hareketli suçtur. Çok hareketli suçlar suçun kanuni tanımında birden fazla harekete yer verilen suçlar olarak tanımlanabilir⁶⁰. Aynı zamanda suçun oluşması banka veya kredi kartını kaybettiği veya çaldırđıęı yönünde gerçeğe aykırı bulunma beyanına bağlanmıştır. Bu nedenle bağlı hareketli suçtur.

Hareketlerin zamanının da değerlendirilmesi gerekmektedir. Yasal düzenlemede, *“bulunarak ... kullanan veya ... kullandıran”* denilmekle birlikte, BKK'nın 12. maddesi uyarınca, kart hamilinin bildiriminden önceki yirmi dört saat içinde gerçekleştirilen kullanımdan kart hamili yalnızca yüz elli Türk Lirası tutarında sorumlu kabul edilmiştir. Diğer bir deyişle, kuruluşların yüz elli Türk Lirası üzerindeki tutarı talep etmeme ve sigortalama yükümlülüğü bulunmaktadır⁶¹. Korunan hukuksal değerin kartlı ödeme sistemleri veya banka ve kuruluşların malvarlığı olarak kabul edilmesi durumunda, kart kullanıldıktan veya kullandırıldıktan sonra yirmi dört saat içinde çalındığı veya kaybolduğu bildiriminde bulunulması durumunun da suç kapsamında olduğu ileri sürülebilir. Bununla birlikte, kanaatimizce kanunilik ilkesi gereği, bildirimde bulunduktan sonraki kullanma veya kullandırmalar suç olarak kabul edilmeli ve kullanma veya kullandırma sonrası yirmi dört saat içinde bildirimde bulunulması durumunda ise

---

⁶⁰ Mahmut Koca, İlhan Üzülmöz, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara, Seçkin, 2023, s. 501.

⁶¹ Hasan Esen, *“Kart Çıkaran Kuruluşların Yükümlülükleri”*, **5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun Değerlendirilmesi ve Uygulamadan Doğan Sorunlar**, ed. Taylan Özgür Kiraz, İstanbul, Akademi, 2009, s. 41-42.

BKK'nın 12. maddesi uyarınca yalnızca kuruluşların yüz elli Türk Lirası üzerindeki tutara ilişkin sorumluluklarının kalktığı kabul edilmesi gerekir.

Kartı bizzat kullanma veya başkasına kullandırma ile bu özelliğini bilerek kullanma bakımından seçimlik hareketli suçtur. Birden fazla seçimlik hareketin gerçekleştirilmesi, cezanın belirlenmesi ve bireyselleştirilmesinde göz önünde bulundurulur⁶². Burada kullanmanın kapsamının belirlenmesi gerekmektedir. Öncelikle banka kartları bakımından *“Mevduat hesabı ve özel cari hesapların kullanımı dahil bankacılık hizmetleri”* nin icrası; kredi kartları bakımından *“Nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme”* şeklindeki kullanımlar bakımından herhangi bir tereddüt söz konusu değildir. Bu hareketler POS cihazı veya ATM kullanılarak gerçekleştirilebilir. Bu kapsamda işlemlerin POS cihazı veya ATM nedeniyle tamamlanamaması teşebbüs kapsamında incelenmektedir. Bununla birlikte, POS cihazı veya ATM kullanımı olmaksızın, kart hamili olmak nedeniyle banka veya kuruluşların sağladığı imkânlardan yararlanılmasının kullanma kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin incelenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, kart ve kimlik bilgileri gösterilerek yararlanılan lounge hizmetlerinden yararlanılması da kanaatimce kullanma kapsamında değerlendirilmelidir.

Ayrıca hareketin tamamlanması için dolandırıcılık suçundan farklı olarak yarar sağlanması aranmamıştır. Diğer bir deyişle, kullanma, kullandırma veya bu özelliğini bilerek kullanma, sırf hareket suçu olarak düzenlenmiştir ayrıca yarar sağlanması veya banka veya kuruluşun zararının ortaya çıkması gibi bir netice aranmamaktadır.

Kullandırma veya gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunu bilerek kullanan üçüncü kişi bakımından, TCK'nın 245. maddesinden farklı olarak kart sahibinin rızası dâhilinde hareket edilmesi gerektiğidir. Kart sahibinin rızası olmaksızın veya rızası haricinde kullanılması veya kullandırılması durumunda TCK'nın 245. maddesinin birinci fıkrası kapsamında düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu oluşacaktır.

---

⁶² Koca, Üzülmez, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, s. 140.

b. Sözleşme ve Eki Belgelerde Sahtecilik Suçu Bakımından Hareket

Sözleşme veya eki niteliğindeki sözleşmelerde sahtecilik yapılması veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edilmesi gereklidir. Sahtecilik suçlarına paralel olarak, ikinci fıkra kapsamında da yarar sağlanması aranmamıştır. Aynı şekilde belgede sahtecilik suçlarına paralel olarak⁶³, seçimli hareketli suçtur. Belgelerde sahtecilik yapılması veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edilmesi şeklinde işlenebilir. Sözleşme veya eki belgelerde sahtecilik yapılması; belgenin başkalarını aldatacak şekilde değiştirilmesi veya bozulması şeklinde gerçekleştirilebilirken; sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibrazı, kişinin kendisine veya başkasına ait sahte olarak düzenlenmiş veya değiştirilmiş belgelerin ibrazı şeklinde olabilir. Burada ibraz bakımından, internet üzerinden yapılan başvuruların⁶⁴ ve fotokopi ile ibraz olarak kabul edilip edilmeyeceği sorun teşkil etmektedir. Yargıtay, internet üzerinden yapılan başvurularda başvurunun niteliğine göre, TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında veya BKK'nın 37. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında incelenmesi gerektiğini belirtirken⁶⁵, fotokopi niteliğindeki belgelerle

---

⁶³ Koca, Üzülmez, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 682.

⁶⁴ Yarg. 8. CD, T. 05.11.2014, E. 2014/24293, K.2014/24696; "Sanıkların, Garanti Bankasına yönelik banka veya kredi kartlarını kötüye kullanma suçundan kurulan hükümdede; Sanığın, başkasının kimlik bilgileriyle internet üzerinden Garanti Bankasına kredi kartı başvurusunda bulunduğu olayda, sanığın kartı talep formu ve eklerinin aslı veya onaylı suretlerinin denetime olanak verecek şekilde dosya getirilmesi, kredi kartı talep formu üzerine banka tarafından sanığa telefon ile başvurusu teyit edilip edilmediği, sözleşme hazırlanıp hazırlanmadığı, banka tarafından kredi kartı tanzimi için sanıktan belge istenip istenmediği ve sanığın kredi kartı başvurusunun banka tarafından olumsuz sonuçlandırılmasının nedenlerinin bankaya sorularak tespitinden sonra sanığın suça konu kredi kartı başvurusunun 5464 sayılı Kanunun 37/2. maddesinde tanımlı suçu oluşturup oluşturmadığı tartışılmadan yazılı şekilde karar verilmesi, yasaya aykırı, BOZULMASINA, karar verildi. "

⁶⁵ Yarg. 8. CD, T. 06.11.2014, E.2014/26263, K.2014/25064; "Sanıkların mağdur Fortisbank'a C.T.S'in kimlik bilgilerine göre yaptıkları kart başvurusunun

yapılan bankaların başvuru koşullarının ve belgenin aldatma yeteneğinin gözetilmesi gerektiğini belirtmektedir⁶⁶. Koşulların oluşmaması durumunda, sahte belgenin kullanılmasında olduğu üzere elverişsiz teşebbüs söz konusu olacaktır⁶⁷.

Sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu da sırf hareket suçu niteliğindedir. Suçun tamamlanması bakımından ayrıca sözleşmenin imzalanması veya hizmetin sağlanması gerekmemektedir. Elverişli belgelerin ibraz edilmesiyle suç tamamlanmaktadır⁶⁸. Ayrıca kredi kartı numarasının düzenlenmesi veya kartın üretilmesi durumunda TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu; düzenlenen kartın kullanılması durumunda ise TCK'nın 245. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu gündeme gelecektir. Ancak TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrası yalnızca başkalarına ait hesaplarla ilişkilendirilmesi durumunda söz konusu

---

internet yoluyla yapılıp yapılmadığı kuşkuya yer bırakmayacak şekilde belirlendikten sonra internet üzerinden katılan ve mağdur bankaları değişik şahısların kimlik bilgileriyle kart başvurusunda bulunma eyleminin TCK'nın 245/2. maddesinde düzenlenen suça teşebbüs suçunu oluşturacağı gözetilmeden yazılı şekilde 5464 sayılı yasanın 37/2. maddesi gereğince hüküm kurulması, yasaya aykırı, BOZULMASINA, karar verildi."

⁶⁶ Yarg. 11. CD, T.06.10.2009, E.2009/13764, K.2009/11280.; "Sanığın herhangi bir belge eklemeyen yaptığı kredi kartı başvurusu üzerine anılan banka tarafından kredi kartı sözleşmesi imzalanmadan istemin reddine karar verildiği anlaşılmalı nüfus cüzdanı fotokopisinin aldatma yeteneği de gözetilerek sonucuna göre eylemin 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu" nun 37/2. maddesinde düzenlenen suçu oluşturup oluşturmayacağı karar yerinde tartışılmadan yazılı şekilde hüküm tesisi..."; Yarg. 15. CD, T.20.11.2014, E.2013/3181, K. 2014/19390. "...nüfus cüzdanı fotokopisi ve tapu belgesindeki fotoğrafların da yeterli netlikte olduğu, banka görevlilerinin sanığın yanındaki şahsın kim olduğunu denetleme imkanlarının bulunup bulunmadığı tespit edilmesinden sonra öncelikle kullanılan hilenin basit yalan olup olmadığının tespiti..."

⁶⁷ YCGK, T.06.05.2021, E.2017-1153, K.2021/203; "Özel belgede sahtecilik suçunun oluşabilmesi için, sahteciliğe konu belgenin aldatma yeteneğinin de bulunması gerekir."

⁶⁸ YCGK, T.14.11.2017, .2015/1069, K.2017/467.

olacaktır⁶⁹. Kişinin yalnızca kendisine ait sahte belgeleri ibraz ederek banka veya kredi kartının üretilmesi durumunda yalnızca 37. maddenin ikinci fıkrasında tanımlanan hareket gerçekleştirilmiş olacaktır.

3. Fail

Birinci fıkra bakımından, kullanma veya kullandırma hareketleri yalnızca kart hamili tarafından gerçekleştirilebilir hareketlerdir özgü suç niteliğindedir. Bununla birlikte banka veya kredi kartının kaybedildiği ya da çaldırıldığı yönünde gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunu bilerek kullanan kişiler bakımından herhangi bir sınırlama söz konusu değildir.

İkinci fıkra bakımından ise, kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapılması özgü suç niteliğindedir. Yalnızca sözleşmenin tarafı olanlar veya kredi kartı hamili tarafından sahtecilik yapılması bu kapsamda değerlendirilmelidir. Bununla birlikte, sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz etme hareketi ise özgü suç niteliğine sahip değildir.

Suç ve cezada şahsılık ilkesi dolayısıyla, TCK m. 20 uyarınca tüzel kişilerin fail olabilmesi mümkün değildir⁷⁰. Bununla birlikte, birinci fıkra kapsamında tüzel kişilere ait banka ve kredi kartlarının kullanımı ve bunlara bağlı ek kartlara ilişkin değerlendirme yapılması gerekmektedir. Tüzel kişi adına çıkarılmış olmakla birlikte, sorumlu müdür veya yöneticinin kullanımına bırakılmış kartlarda gerçeğe aykırı bildirim kartın hamili tarafından yapılması gerekmektedir. Aynı durum ek kartlarda da geçerlidir. Bu durumda gerçeğe aykırı beyanda bulunarak kartı kullanan veya kullandıran kişi suçun faili olacaktır. İkinci fıkra bakımından ise, tüzel kişi adına kredi kartı veya üye işyeri sözleşmelerinde, elverişlilik kapsamında yalnızca tüzel kişilerin temsilcileri tarafından işlenebilir. Bu nedenle, bu sığata sahip olmayan kişiler tarafından sahtecilik yapılması durumunda, belgede sahtecilik

---

⁶⁹ Yarg. 8. CD, T. 10.12.2014, E. 2014/21644, K.2014/30708.; "Sanığın, kredi kartı almak için şikayetçi adına bankaya müracaat etmesi ve bir takım belgeleri şikayetçi adına imzalaması ... sahtecilik veya kredi kartını alması halinde TCK.nun 245/2. maddesindeki suç u oluşturmaktadır."

⁷⁰ Özgenç, s. 192-193

hükümlerine gidilmesi gerekir. Bununla birlikte sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz etme hareketi, tüzel kişinin taraf olduğu bir sözleşme imzalama amacıyla yapılırsa dahi tüzel kişiyi temsil kabiliyetine sahip kişiler tarafından gerçekleştirilmesi zorunlu değildir. Kanaatimizce, temsil yeteneğine ilişkin sahte belge ibrazının da bu fıkra kapsamında değerlendirilmesi gerekir⁷¹.

4. Mağdur

BKK'da belirli suçlar bakımından BDDK'nın yazılı başvurusu ve müdahil sıfatıyla katılımı düzenlenmiştir; bununla birlikte gerçeğe aykırı beyan ve sözleşme veya eki belgelerde sahtecilik suçu bakımından bu düzenleme geçerli değildir⁷².

Korunan hukuki değer bakımından yapılan ayrımlar mağdurun belirlenmesinde de ayrımlara neden olmaktadır. Korunan hukuki değer kamusal düzeni olduğu kabul edildiğinde, mağdur toplumu oluşturan bireyler olarak kabul edilmelidir. Bununla birlikte, korunan hukuksal değer, bizim de kabul ettiğimiz üzere birinci fıkra bakımından banka veya kuruluşların malvarlığı ile kartlı ödeme sisteminin güvenliği olduğu; ikinci fıkra bakımından ise banka veya kuruluşların irade serbestisi ile birlikte kartlı ödeme sisteminin güvenliği olduğu kabul edilirse, suçun mağdurunun banka veya kartlı sistem kuruluşları olabileceği ileri sürülebilir⁷³. Bu görüşle tüzel kişilerin mağdur olamayacakları birlikte ele alındığında⁷⁴, banka veya kartlı

⁷¹ Sahte imza beyannamesi ile kredi kartı çıkartılmasının TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin bkz. Yarg. 8. CD., T.11.01.2018, E.2017/211900, K.2018/221.

⁷² 5464 sayılı Kanun, m.42: "Bu Kanunun 38 inci, 39 uncu ve 41 inci maddelerinde belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Bu fıkra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, başvuruda bulunması halinde Kurum, başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır."

⁷³ Tufanoğlu, "Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçları", s. 89.

⁷⁴ Yener Ünver, **Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer**, Ankara, Seçkin, 2003, s. 141.

sistem kuruluşları bakımından yöneticilerin ve ortakların mağdur olması sonucunu doğuracaktır. Banka ve kartlı sistem kuruluşları yalnızca suçtan zarar gören olarak deđerlendirilebilir⁷⁵. Bununla birlikte uygulamada Yargıtay banka ve kuruluşları mağdur olarak tanımlamaktadır⁷⁶.

B. Manevi Unsur

Birinci fıkrada düzenlenen gerçeğe aykırı beyan suçu bakımından beyanın gerçeğe aykırı olduğunun bilinmesi ile kartın kart hamili tarafından kasten kullanılması ile kullandırılması veya gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğu bilinerek üçüncü kişi tarafından kullanılması gerekmektedir. Buradaki bilinç kastın kapsamında yer almaktadır.

İkinci fıkrada düzenlenen sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçları da kasten işlenebilen bir suçlardır. Sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik yapılması veya belgenin sahte olduğu bilinerek ibraz edilmesi gerekmektedir. Ancak sahte belge ibraz edilmesi bakımından amaç aranmaktadır. Burada amaç tipikliğin bir unsuru olarak düzenlenmiştir. Bununla birlikte, her iki fıkra kapsamında da TCK'da düzenlenen dolandırıcılık suçunda olduğu gibi yarar sağlama amacı bulunmamaktadır. İkinci fıkra kapsamında dikkat edilmesi gereken bir diğer husus ise, sözleşme imzalama amacı nedeniyle, kredi

---

⁷⁵ BKK'nın 36. maddesine ilişkin benzer değerlendirmeler için bkz. Koç, "5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 36. Maddesinde Düzenlenen Belgede Sahtecilik Suçu", s. 772 Ayrıca, bkz. 9. CD, 25.03.2021, 7118/1691.

⁷⁶ YCGK, T.02.12.2021, E.2017/1156, K.2021/604; "Bu bakımdan bahse konu suçun mağduru kart çıkaran banka veya diğer finansal kuruluştur."; Yarg., 11. CD 6.7.2010, 7209/8013; "Sanığın herhangi bir belge eklemeyen yaptığı kredi kartı başvurusunun mağdur Finansbank tarafından kredi kartı sözleşmesi imzalanmadan istemin reddini karar verildiği anlaşılmalı nüfus cüzdanı fotokopisinin aldatma yeteneği de gözetilerek sonucuna göre eylemin 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 37/2. maddesinde düzenlenen suçu oluşturup oluşturmayacağı karar yerinde tartışılmadan[..]"

sözleşmelerinde de olduğu üzere⁷⁷, kredi kartı sözleşmesi yapıldıktan sonra sahte belge ibraz edilmesi durumunda bu suç oluşmayacaktır.

IV. Suçun Özel Görünüş Biçimleri

A. Teşebbüs

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçu çok hareketli bir suç olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda teşebbüse elverişlidir. Kişinin banka veya kredi kartını kaybettiği veya çaldığı yolunda gerçeğe aykırı beyanda bulunması durumunda icra hareketlerine doğrudan doğruya başlandığından bahsedilemez. Ayrıca kullanma veya kullandırma hareketine doğrudan doğruya başlanması gerekmektedir.

Kişi bildirimde bulunduktan sonra sistemde oluşan bir hata veya bildirim yapılan görevlinin gerekli işlemleri gerçekleştirilmeden kullanma veya kullandırma hareketlerinin gerçekleştirilmesi durumunda suç tamamlanmıştır. Nitekim suç bakımından bildirimde bulunulması yeterli kabul edilmektedir ayrıca banka veya kuruluşların bir işlem yapması aranmamaktadır.

Kişinin banka veya kredi kartını kaybettiği veya çaldığına yönelik gerçeğe aykırı beyanda bulunmasını takiben, kartı bizzat kullanmaya çalışırken veya kartı başkasına kullandırırken POS cihazında veya ATM'de oluşan bir hata sonucunda kartın kullanılamaması durumunda kişinin elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaması nedeniyle teşebbüs söz konusu olacaktır.

Elverişlilik bağlamında, kullanmanın fiil kapsamında banka veya kredi kartının düzenlenme amacına uygun olması gerekir. Çalındığı veya kaybedildiğine yönelik gerçeğe aykırı beyanda bulunulduktan sonra, kullanıma kapatılan bir kartın bankacılık hizmetleri veya nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme amacıyla kullanılması mümkün değildir. Kullanıma kapalı bir kartın

---

⁷⁷ Yarg. 15. CD., T.12.03.2015, E. 2013/9689, K. 2015/22518.; "...suça konu çeklerin kredi sözleşmesi imzalandıktan sonra teminat olarak alınması halinde önceden doğan borç nedeni ile suçun hile unsurunun gerçekleşmemesi nedeni ile beraat kararı verilmesi gerektiği gözetilmeden..."

kullanılmaya çalışılmasının konu yokluğu nedeniyle elverişsiz teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerektiği ileri sürülebilir. Ancak buradaki yokluk kanaatimizce nisbi yokluk niteliğindedir. Nitekim bildirim ile kartın kullanıma kapatılması arasındaki sürede kartın kullanılması mümkündür. Bu nedenle kartın kullanıma kapatılması ve POS cihazı veya ATM üzerinde kullanımın reddedilmesi durumunda teşebbüs sorumluluğuna gidilmelidir.

İkinci fıkra kapsamında düzenlenen sözleşme veya eki belgelerde sahtecilik suçu sırf hareket suçudur. Benzer nitelikler gösteren resmi belgede sahtecilik suçuna teşebbüs doktrinde kabul edilmekle birlikte⁷⁸, aldatma kabiliyeti bakımından elverişsiz olan belgelerde teşebbüsten bahsedilemez⁷⁹.

Son olarak yine ikinci fıkra kapsamında sahte belge ibraz edilmesi bakımından, benzer niteliğe sahip resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan suçunda, yalan beyanda bulunulması ile suçun tamamlandığı kabul edilmektedir⁸⁰. Buna karşın, Yargıtay suçun oluşumu bakımından belirli durumlarda belgenin düzenlenmiş olmasını aramaktadır⁸¹. Söz konusu kararda gerçekleştirilen beyan, belgenin

---

⁷⁸ Koca, Üzülmüş, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 698

⁷⁹ YCGK, T.27.10.2015, E.2013/723, K.2015/349.; “Öte yandan, resmî belgenin sahte olarak düzenlenmesi ya da gerçek bir resmi belgenin değiştirilmesi eyleminin sahtecilik suçunu oluşturabilmesi için, düzenlenen ya da değiştirilen belgenin gerçek bir belge olduğu konusunda kişiyi aldatıcı nitelikte olması gerekir. Aldatıcılık özelliği ya da başka bir ifadeyle iğfâl kabiliyeti suçun temel unsuru olup, özel bir incelemeye tâbi tutulmadıkça gerçek olmadığı anlaşılmayan belge, sahte belge olarak kabul edilmelidir.”

⁸⁰ Koca, Üzülmüş, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, s. 715

⁸¹ Yarg. 11. CD., T. 08.01.2015, E. 2013/2520, K.2015/227.; “Somut olayda, sanığın, olay tarihinde tanık E.’nin yapmış olduğu trafik kazası nedeniyle olay yerine gidip trafik görevlileri tarafından tutanak tanzim edileceği isnada kazayı kendisinin yaptığını beyan ettiği ancak trafik görevlileri tarafından sanığın beyanı şüpheli görülerek çevreden yapılan araştırma neticesinde kazayı yapan kişinin sanık olmadığını anlaşıldığı ve sanığın beyanıyla gerçeğe aykırı bir tutanağın düzenlenmesine sebebiyet vermediğinin anlaşılması karşısında; yüklenen suçun yasal unsurlarının oluşmadığı[...].”

düzenlenmesi bakımından elverişli nitelikte değilken, Yargıtay belgenin düzenlenmemesi bakımından suçun unsurlarının tamamlanmadığını belirtmiştir. Sözleşme kurmak amacıyla sahte belge ibrazı bakımından, ibrazın niteliği, günümüzde internet üzerinden yapılan başvurular nedeniyle büyük bir önem arz etmektedir. “Ortaya çıkarma, gösterme, meydana çıkarma” anlamına gelen ibrazın, sözleşme kurma amacına uygun olması gerekir. Bu kapsamda, sözleşme imzalamak amacıyla ibraz edilen belgelerin banka tarafından kabul edilebilirliğinin, bankanın belgelerin aslı veya onaylı sureti talep edip etmediğinin ve banka tarafından sanığa telefon edilerek teyit alınıp alınmadığının incelenmesi gerekmektedir⁸². Bu kapsamda, banka veya kuruluşlar ile sözleşme imzalamaya elverişli olmayan ibrazlar teşebbüs olarak

---

⁸² Yarg. 8. CD, 05.11.2014, E. 2014/24293, K. 2014/24696.; “Sanıkların, Garanti Bankasına yönelik banka veya kredi kartlarını kötüye kullanma suçundan kurulan hükümdede; Sanığın, başkasının kimlik bilgileriyle internet üzerinden Garanti Bankasına kredi kartı başvurusunda bulunduğu olayda, sanığın kartı talep formu ve eklerinin aslı veya onaylı suretlerinin denetime olanak verecek şekilde dosya getirilmesi, kredi kartı talep formu üzerine banka tarafından sanığa telefon ile başvurusu teyit edilip edilmediği, sözleşme hazırlanıp hazırlanmadığı, banka tarafından kredi kartı tanzimi için sanıktan belge istenip istenmediği ve sanığın kredi kartı başvurusunun banka tarafından olumsuz sonuçlandırılmasının nedenlerinin bankaya sorularak tespitinden sonra sanığın suça konu kredi kartı başvurusunun 5464 sayılı Kanununun 37/2. maddesinde tanımlı suçu oluşturup oluşturmadığı tartışılmadan yazılı şekilde karar verilmesi, yasaya aykırı, BOZULMASINA, karar verildi.”; Yarg. 8. CD, 01.07.2014, E. 2013/11228, K.2013/17097; “Bankanın suça konu kredi kartını başvurusunun sahteliğini tespit ettikten sonra ürettiğinin anlaşılması halinde 5464 sayılı Kanununun 37/2. maddesi gözetilerek sanığın hukuki durumunun değerlendirilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi[...] yasaya aykırı, BOZULMASINA, karar verildi.”; Yarg. 11. CD., T. 06.07.2010, E. 2010/7209, K.2010/8013, “Sanığın herhangi bir belge eklemeden yaptığı kredi kartı başvurusunun mağdur Finansbank tarafından kredi kartı sözleşmesi imzalanmadan istemin reddini karar verildiği anlaşılmalı nüfus cüzdanı fotokopisinin aldatma yeteneği de gözetilerek sonucuna göre eylemin 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu’nun 37/2. maddesinde düzenlenen suçu oluşturup oluşturmayacağı karar yerinde tartışılmadan .....”

değerlendirilemeyecektir. Aynı şekilde, ıslak imzalı belge ibraz edilmesi gerekirken sahte fotokopi belge sunulması veya aldatma yeteneği bulunmayan belgenin ibraz edilmesi durumlarında, Yargıtay'ın belgede sahtecilik suçlarına ilişkin içtihatlarının uygulanması mümkündür. Bu durumlarda elverişli hareket bulunmadığı için teşebbüs sorumluluğundan bahsedilmesi mümkün değildir.

B. İştirak

Suç tipleri, bazı istisnalar dışında, bir kişi tarafından ihlal edilebileceği göz önünde bulundurulmak suretiyle belirlenmiştir ancak; birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi mümkündür. Bu durumda diğer katılanların sorumluluğu iştirak kurumu kapsamında belirlenmektedir⁸³. Birden fazla kişinin suçun işlenmesine zorunlu olduğu suçlara, çok failli suçlar denilmektedir; yakınsama veya karşılaşma suçları olarak ikiye ayrılırlar.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma ve sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu iştirak bakımından bir özellik teşkil etmemekle birlikte; gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçu kartın üçüncü kişiye kullandırılması veya üçüncü kişi tarafından kullanılması bakımlarından yakınsama suçudur. Kişi başkası adına sahte belgeler ibraz ederek kredi kartı başvurusunda bulunduğu ve bu kart üretildiğinde TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrası bakımından dolaylı fail olmakla birlikte BKK'nın 37. maddesinin ikinci fıkrasındaki suçun doğrudan faili olmaktadır⁸⁴.

C. İctima

Görünüşte ictima bakımından iki durum söz konusudur. İlk olarak, gerçeğe aykırı beyanda bulunarak banka veya kredi kartının kullanılması veya kullandırılması bakımından, suçun konusunu oluşturan kartın sahte olması ve menfaat sağlanması durumunda TCK m.245/3 uyarınca failin cezalandırılması gerekir. Burada TCK'nın 245. maddesinin üçüncü fıkrasında kartın sahteliği ve fayda sağlanması

---

⁸³ Veli Özer Özbek, Mehmet Nihat Kanbur, Koray Doğan, vd., **Türk Ceza Hukuk Genel Hükümler**, Ankara, Seçkin, 2015, s. 549

⁸⁴ YCGK, T.04.07.2022, E. 2020/449, K.2022/514.

bakımından özel unsurlar içermektedir. BKK'nın 37. maddesinin birinci fıkrası kapsamında suçun oluşabilmesi için gerçek bir banka veya kredi kartının bulunması gerekmektedir.

İkinci olarak, sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edilerek, sahte kartın çıkartılması durumunda, TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirme yapılması gerekmektedir. Suçun konusuna ilişkin açıklamalarımıza paralel olarak, banka kartları bakımından kartın fiziksel olarak üretilmesi, kredi kartları bakımından ise fiziki varlığı bulunmayan kart numarasının verilmesi yeterli olacaktır⁸⁵. Bu çıkartılan sahte banka veya kredi kartı kullanılarak menfaat elde edilmesi durumunda ise, TCK'nın 245. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında değerlendirme yapılması gerekmektedir⁸⁶. Bu üç hüküm arasında asli norm – tali norm ilişkisi bulunmaktadır⁸⁸. Bununla

---

⁸⁵ YCGK, T.04.07.2022, E. 2020/449, K.2022/514. “T..CK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen sahte kredi kartı üretme suçunun 5464 sayılı Kanun'un 37. maddesinin ikinci fıkrasında hüküm altına alınan kredi kartı sözleşmesindeki sahtecilik suçunu bünyesine aldığı ve bu suçu tükettiği, diğer bir anlatımla kredi kartı sözleşmesindeki sahtecilik suçunun sahte kredi kartı üretme suçunun unsuru olduğu hususları birlikte değerlendirildiğinde,...”

⁸⁶ Yarg., 15. CD., 08.12.2014, 2013/4627-20662; “5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 37/2. maddesinde yer alan “kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler” şeklindeki düzenlemenin sözleşmenin imzalanmasını da kapsayacak aşamaya kadar uygulanabileceği, kredi kartı sözleşmesinin düzenlenmesinden sonra kartın üretilmesi halinde 5237 sayılı TCK'nın 245/2, sahte üretilen bu kartın kullanılarak menfaat temin edilmesi halinde ise ayrıca 245/3. maddesine temas eden suç oluşturacağı ve suçtan zarar görenin adı geçen banka olduğu cihetle.....”

⁸⁷ Menfaat temin edilemezse, yalnızca ikinci fıkra kapsamında cezalandırılması gerekir. Yarg. 8. CD, T.04.06.2014, E.2013/7794, K.2014/13790.

⁸⁸ Oğuz Bandır, “Görünüşte İçtima”, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2024, s. 245-246.; Belirtilen kararlarda Yargıtay, TCK m. 245/2 ile BKK m.37/2 arasında tüketen-tüketilen norm ilişkisi bulunduğunu; TCK m.245/2'nin TCK m.245/3 arasında geçitli

birlikte, TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrasında "*başkalarına ait banka hesaplarıyla*" ilişkilendirme koşulu nedeniyle, kişinin kendisine sahte bilgiler sunması durumunda, yalnızca BKK'nın 37. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suç oluşmaktadır⁸⁹.

Uygulama açısından karşımıza çıkan temel sorun ise bankaların kendilerine ibraz edilen belgelerin sahte olduğunu tespit ettikten sonraki tutumlarıdır. Yargıtay kararlarından tespit edebildiğimiz kadarıyla, banka ve kuruluş çalışanları kendilerine ibraz edilen belgelerin sahte olduğunu tespit ettikten sonra, durumu Cumhuriyet Savcılığına ihbarda bulduktan sonra ilgili banka veya kredi kartını düzenlemektedir. Bu durumda, Yargıtay ibraz edilen belgelerin sahteliğinin kart düzenlenmeden fark edildiğini, bu sebeple kişilerin TCK 245. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında sorumlu tutulamayacaklarını kabul etmektedir⁹⁰. Belgeleri ibraz eden kişilerin hareketlerinin TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında elverişli olmadığı açıktır. Bu hareketin davranışın iki suçun yaptırımları arasındaki farktan kaynaklanmaktadır. Ancak söz konusu belgelerin sahte oldukları tespit edildikten sonra kartın çıkartılması durumunda, bilgilerin sahte olduğunu bilerek kartı çıkarmak için gerekli işlemleri yapan banka görevlilerinin müşterek fail olarak, sahte belge ibrazında bulunan kişi ile sorumluluğuna gidilmelidir.

Zincirleme suç bakımından, gerçeğe aykırı beyanda bulunulduktan sonra kullanma veya kullandırma seçimlik hareketlerinin aynı suç işleme iradesi kapsamında farklı zamanlarda birden fazla işlenmesi durumunda zincirleme suç hükümleri uygulanır. Aynı şekilde aynı suç işleme kararı kapsamında sözleşme imzalamak amacıyla birden fazla sahte belgenin değişik zamanlarda ibraz edilmesi

---

suç ilişkisi olduğu karar vermektedir. YCGK, T.02.12.2021, E.2017/1156, K.2021/604.

⁸⁹ Yarg. 8. CD., T.10.12.2014, E. 2014/21644, K. 2014/30708.

⁹⁰ Yarg. 8. CD., 01.07.2014, E. 2013/11228, K. 2014/17097; "Bankanın suça konu kredi kartını başvurunun sahteliğini tespit ettikten sonra ürettiğinin anlaşılması halinde 5464 sayılı Kanunun 37/2. maddesi gözetilerek sanığın hukuki durumunun değerlendirilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi[...] yasaya aykırı, BOZULMASINA, karar verildi."

veya farklı zamanlarda kredi kartı ve üye işyeri sözleşmeleri ile eki belgelerde birden fazla sahtecilik yapılması da bu kapsamda yer alacaktır. İncelenmesi gereken husus, bu suçların farklı bankalara karşı aynı suç işleme iradesi işlenmesi durumudur. Yukarıda belirttiğimiz üzere, birinci fıkra kapsamında malvarlığı ve ikinci fıkra kapsamında irade serbestisinin yanında kartla ödeme sistemi güvenliği de korunduğu için, suçun mağduru ilgili banka ve kuruluşların yönetici ve ortakları ile birlikte genel olarak toplumu oluşturan herkeştir. Bu nedenle BKK'nın 37. maddesinde düzenlenen suçların farklı banka ve kuruluşlara karşı işlenmesi durumunda da zincirleme suç hükümlerinin uygulanması mümkündür.

Fikri içtima bakımından ise, gerçeğe aykırı beyanda bulunarak banka veya kredi kartının kullandırılması ve üçüncü kişi tarafından bilinerek kullanılması ile TCK'nın 245. maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu arasındaki ilişkinin incelenmesi gerekmektedir. Kart hamili tarafından kullandırma hareketi, 245/1 kapsamında rıza olmaksızın kullanma veya kullandırtmanın dışında kalmaktadır. Bununla birlikte, BKK'nın 37. maddesinin birinci fıkrası kapsamında gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunu bilerek kullanan kişinin kart hamilinin rızası dahilinde kullanıp kullanmadığına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunu bilerek, kart hamilinin rızasına aykırı olarak kullanan kişinin sorumluluğunun farklı neviden fikri içtima uyarınca TCK'nın 245. maddesinin birinci fıkrası kapsamında değerlendirilmelidir.

Gerçek içtima bakımından son olarak, belgede sahtecilik suçlarında gerçek içtima uygulanmasına ilişkin TCK'nın 212. maddesinin değerlendirilmesi gerekmektedir. İlgili hükmün genel hüküm niteliğinde olmadığı⁹¹ ve yalnızca TCK'da düzenlenen suçlar bakımından uygulanabileceği öğretisi ve uygulamada ağırlıklı olarak kabul edilmektedir⁹². Bu kapsamda sözleşme ve eki belgelerde

---

⁹¹ Mehmet Emin Artuk vd., **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, İstanbul, 2018, s. 61.

⁹² Aksi yönde bkz. Mustafa Akın, Ali Parlar, Muzaffer Hatipoğlu, **Bankacılık Ceza Hukuku**, Ankara, Seçkin, 2010, s. 212; Asuman Aytekin İnceoğlu,

sahtecilik suçu bakımından ayrıca TCK'da düzenlenen sahtecilik suçları uyarınca cezaya hükmedilmeyecektir. BKK'nın 37. maddesi belgede sahtecilik suçlarına özel norm niteliğinde olduğundan⁹³, yalnızca gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu uyarınca cezalandırılması yoluna gidilmektedir.

V. Sonuç

Gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçları, Yargıtay'ın da içtihatlarıyla birlikte kendisine TCK'nın 245. maddesinden bağımsız bir uygulama alanı bulmuştur. Bununla birlikte, banka ve kredi kartı tanımlarının arasındaki sanal kartlar bakımından ayırımın giderilmesi gerektiği kanaatindeyiz. Ayrıca, 37. maddenin birinci fıkrasında, gerçeğe aykırı beyanın kartın kullanımından önce gerçekleşmesi gerektiği görülmektedir. Ancak korunan hukuksal değer bakımından kullanımdan sonra 24 saat içerisinde gerçekleştirilen gerçeğe aykırı beyanların da suç kapsamında düzenlenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Son olarak ikinci fıkra bakımından, sahte belge ibraz edildikten sonra belgenin sahteliği banka veya kuruluşlarca anlaşılabilir savcılığa ihbar edilmesine rağmen kişilerin daha ağır ceza almaları için banka veya kuruluşlar tarafından kredi kartı düzenlenmesinin de kanaatimizce müşterek fail olarak cezalandırılması gerekmektedir.

“Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararlarının Değerlendirilmesi”, **Yargıtay Kararları Çerçevesinde Ceza Hukuku Sempozyumu : 14 -15 Ocak 2011, Ankara**, İstanbul, Türk Ceza Hukuku Derneği, 2011, s. 539.

⁹³ Benzer şekilde TCK m.245 ve 207 arasında özel norm-genel norm ilişkisi bulunduğuna ilişkin bkz. Bandır, “Görünüşte İctima”, s. 213-214.; YCGK, T.06.05.2021, E.2017/1153, K. 2021/203.; “kredi kartı sözleşmesinde sahtecilik suçunun kartlı ödemeler sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla TCK'da yer alan resmî ve özel belgede sahtecilik suçlarından ayrı özel bir tür sahtecilik suçu olarak 5464 sayılı Kanun'da düzenlenmesi karşısında resmî ve özel belgede sahtecilik suçları açısından TCK'nın 212. maddesinde hüküm altına alınan özel içtima hükmünün bu suç açısından uygulama yerinin bulunmadığı hususları bir bütün olarak dikkate alındığında”

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author declared that this study has received no financial support.

Peer-Review: Externes Peer-Review-Verfahren.

Interessenkonflikt: Der/die Autorinnen unterliegt/unterliegen keinem Interessenkonflikt.

Finanzielle Unterstützung: Der/die Autorinnen erklärt/en, dass diese Studie keine finanzielle Unterstützung erhalten hat.

ZUSAMMENFASSUNG

Der Artikel untersucht die Straftat der „unwahren Angaben und Urkundenfälschung in Verträgen und Anhangdokumenten“, wie sie im türkischen Bankkarten- und Kreditkartengesetz („BKK“) in Artikel 37 geregelt ist. Diese Regelung bezieht sich speziell auf Verstöße im Zusammenhang mit der Nutzung von Bank- und Kreditkarten und deckt verschiedene Formen von Betrug und Fälschung ab, die das Vertrauen in den Finanzsektor untergraben.

Im historischen Kontext zeigt der Artikel, wie das rapide Wachstum des Finanzwesens und die Einführung von Bankkarten und Kreditkarten den rechtlichen Rahmen für deren Nutzung und Missbrauch verändert haben. Mit der Zeit sind auch die Methoden des Betrugs komplexer geworden, was die Schaffung spezieller Vorschriften für Bank- und Kreditkartendelikte notwendig machte. Beispielsweise führt das BKK mit Artikel 37 erstmals eine eigenständige Vorschrift für unrichtige Angaben und Fälschungen im Zusammenhang mit Karten und Verträgen ein, während solche Delikte früher nur allgemeiner im türkischen Strafgesetzbuch behandelt wurden.

Das Gesetz definiert die Straftat in zwei Abschnitten: Die erste Regelung bestraft Inhaber von Bank- oder Kreditkarten, die fälschlicherweise einen Verlust oder Diebstahl der Karte melden und diese dann trotzdem selbst oder durch Dritte weiter nutzen. Die zweite Regelung betrifft Personen, die Fälschungen in Kreditkartenverträgen, Mitgliedsverträgen von Geschäften oder dazugehörigen Dokumenten vornehmen oder solche gefälschten Dokumente zur Unterzeichnung vorlegen.

In beiden Fällen werden das Vermögen der Banken und die Sicherheit des Kartenzahlungssystems als schützenswerte Rechtsgüter hervorgehoben. Neben dem finanziellen Schaden wird durch die Fälschung die Integrität des Bankwesens und das Vertrauen in die Kartenzahlungssysteme angegriffen.

Der Artikel analysiert die wesentlichen Tatbestandsmerkmale beider Delikte. Der erste Absatz betont den betrügerischen Charakter falscher Verlust- oder Diebstahlmeldungen, wenn die Karten dennoch weiterhin benutzt werden. Hierzu zählen sowohl die tatsächliche Nutzung durch den Karteninhaber als auch die Verwendung durch Dritte, die über den falschen Verlust informiert sind. Solche Handlungen gelten als vermögensgefährdend für die Bank oder das Finanzinstitut, das die Karte ausgegeben hat.

Im zweiten Absatz beschreibt der Artikel das Fälschen von Kredit- oder Mitgliedsverträgen und die Einreichung gefälschter Dokumente zur Erlangung eines Kredits oder einer Mitgliedschaft. Es handelt sich um „Mehrakt-Taten“, die unabhängig davon strafbar sind, ob der Täter durch die Fälschung einen direkten Vorteil erlangt hat oder nicht.

Die Abhandlung vergleicht außerdem den Artikel 37 BKK mit verwandten Regelungen aus dem allgemeinen türkischen Strafrecht und der Praxis des Yargıtay (oberstes türkisches Gericht). Demnach erfordert die Regelung zur Fälschung von Bankdokumenten und Verträgen eine differenzierte Behandlung je nach Tatbestand, da diese Delikte neben den Vermögensinteressen auch die Vertrauenswürdigkeit öffentlicher Dokumente betreffen. Die Praxis zeigt jedoch, dass es häufig zu Überschneidungen mit anderen Strafnormen kommt, insbesondere mit der allgemeinen Urkundenfälschung.

Der Artikel erläutert spezielle Formen dieser Straftat und wie sie im Rahmen von Täterschaft und Teilnahme zu behandeln sind. So stellt der Missbrauch von Bank- und Kreditkarten durch Dritte eine „konvergierende Straftat“ dar, bei der die Zustimmung des Karteninhabers zu weiteren Fälschungshandlungen führt. Außerdem behandelt der Artikel Fälle des „echten und unechten Konkurrenzprinzips“ – etwa, wenn gefälschte Dokumente vorgelegt und die Bank gleichzeitig um einen Kredit betrogen wird. Solche Handlungen fallen gegebenenfalls unter mehrere Straftatbestände.

Schließlich wird auf die Problematik eingegangen, dass Banken trotz Kenntnis gefälschter Dokumente manchmal weiterhin Kreditkarten ausstellen und die Fälschungen erst später den Behörden melden. Hier wird vorgeschlagen, auch die Mitarbeiter der Bank als Mittäter zu bestrafen, wenn diese bewusst an solchen Vorgängen beteiligt sind.

Zusammengefasst zeigt der Artikel, dass Artikel 37 des BKK eine spezifische Regelung zur Bekämpfung von Fälschungen und unrichtigen Angaben im Zusammenhang mit Bank- und Kreditkarten darstellt, die das Vertrauen und die Effizienz des Bankensektors schützt. Die Abgrenzung gegenüber allgemeinen Fälschungsdelikten schafft rechtliche Klarheit und stärkt die Mechanismen zur Aufrechterhaltung der Systemintegrität. Der Artikel schlägt jedoch vor, die Definitionen und die Behandlung solcher Delikte weiter zu verfeinern, um technologische Entwicklungen und komplexe Betrugsszenarien adäquat abdecken zu können.

KAYNAKÇA

- AKBULUT Berrin: **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara, Adalet, 2023.
- AKIN Mustafa: **Bankacılığın Kırmızı Çizgileri: Bankacılık Suçları**, İstanbul, Acar Basım, 2015.
- AKIN Mustafa, PARLAR Ali, HATİPOĞLU Muzaffer: **Bankacılık Ceza Hukuku**, Ankara, Seçkin, 2010.
- ARSLAN Çetin, AZİZAGÖĞLU Bahattin: **Yeni Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Ankara, 2004.
- ARTUK Mehmet Emin vd.: **Ceza Hukuku Özel Hükümler**, İstanbul, 2018.
- ATEŞ Derya: **Banka Kredi Kartı Sözleşmelerinin Hukuki Niteliği ve Ek Kart**, Ankara, 2000.
- AYCI Emrullah, BİÇKİN İnci, ARTUÇ Mustafa: **Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu**, Ankara, 2006.
- AYTEKİN İNCEOĞLU Asuman: "Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararlarının Değerlendirilmesi", **Yargıtay Kararları Çerçevesinde Ceza Hukuku Sempozyumu : 14 -15 Ocak 2011, Ankara**, İstanbul, Türk Ceza Hukuku Derneği, 2011.
- AYTEKİN Y. Haluk: **Ansiklopedik Bankacılık ve Finansal Terimler Sözlüğü**, Ankara, Palme, 2008.
- BANDIR Oğuz: "Görünüşte İçtima", İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, 2024.
- BAYDEMİR Mehmet: **Her Yönüyle Kredi Kartları**, İstanbul, MS Destek SMMM Yayınları, 2004.
- BUHUR Oğuzhan: **Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması**, Ankara, Seçkin, 2004.

- ÇEKER Mustafa: **Kredi Kartı Uygulaması ve Özel Hukuk Açısından Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanımı**, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1997.
- ÇIRPAN Belgin: **Kredi Kartları**, Bursa, Ceren Basım Yayınevi, 2000.
- DÜLGER Murat Volkan: **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, 5. bs, Ankara, Seçkin, 2014.
- EKİNCİ Mustafa: **Ceza Hukuku Uygulamasında Banka ve Kredi Kartları**, Ankara, Adalet, 2002.
- ESEN Hasan: “Kart Çıkaran Kuruluşların Yükümlülükleri”, **5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun Değerlendirilmesi ve Uygulamadan Doğan Sorunlar**, ed. Taylan Özgür Kiraz, İstanbul, Akademi, 2009.
- HEGER Martin: “StGB § 266b Mißbrauch von Scheck- und Kreditkarten”, **StGB**, ed. Karl Lackner, Kristian Kühl, Martin Heger, 30. bs, Münih, C.H. Beck, 2023.
- İŞGÜZAR Hasan: **Banka ve Kredi Kartı Sözleşmeleri**, Ankara, Yetkin, 2003.
- KOCA Mahmut, ÜZÜLMEZ İlhan: **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara, Seçkin, 2023.
- KOCA Mahmut, ÜZÜLMEZ İlhan: **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, Ankara, Adalet, 2023.
- KOÇ Ziya: “5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu’nun 36. Maddesinde Düzenlenen Belgede Sahtecilik Suçu”, **Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 6, No: 2, 2021, s. 761-783.
- KOÇ Ziya: **TCK’nın 245. Maddesinde Düzenlenen Bankan veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2011.
- KOSTAKOĞLU Cengiz: **Banka Kredi Sözleşmeleri ve Kredi Kartlarından Doğan Uyuşmazlıklar**, İstanbul, Beta, 2006.

- MAHMUTOĞLU Fatih Selami: **Ekonomik Suçlar Bağlamında Kredi Hukukundan Kaynaklanan Suç ve İdari Suçlar**, Ankara, Seçkin, 2003.
- TEOMAN Ömer: **Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması**, İstanbul, Beta, 1996.
- ÖZBEK Veli Özer: “Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu (TCK m.245)”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Prof. Dr. Ünal Narmanoğlu’na Armağan, C. 9, No: Özel Sayı, 2007.
- ÖZBEK Veli Özer, BACAKSIZ Pınar, DOĞAN Koray: **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, Ankara, Seçkin, 2023.
- ÖZGENÇ İzzet: **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara, Seçkin, 2023.
- SAYIN Serhat: **Türk Hukukunda Kredi Kartı ve Kredi Kartının Hukuka Aykırı Kullanılmasından Doğan Hukuki Sorumluluk**, İstanbul, Kazancı Hukuk Yayınları, 2005.
- SUNGUR İlhan: **Uygulamacı Gözüyle Banka Kartları Mevzuatı ve Uygulaması: İlişkiler, Belgeler, Çekişmeli Konular**, Ankara, Seçkin, 2007.
- TUFANOĞLU İşhak: “Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçları”, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014.
- ÜNVER Yener: **Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer**, Ankara, Seçkin, 2003.
- YALVAÇ Faruk: **Bankacılık Terimleri Sözlüğü**, Ankara, Kardeş, Kitap ve Yayınevi, 1997.
- YENİSEY Feridun, PLAGEMANN Gottfried: **Alman Ceza Kanunu : Strafgesetsbuch**, 2. bs, Ankara, Seçkin, 2015.